

# Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuk İstismarı ve İhmaline İlişkin Farkındalık Düzeyleri

Merve BAT TONKUŞ<sup>1\*</sup>  Mehmet Turan ASLAN<sup>2</sup>  Zeliha KALIN<sup>1</sup> 

<sup>1</sup>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Türkiye

<sup>2</sup>Acıbadem Atakent Hastanesi, Türkiye

## Makale Bilgisi

### Makale Geçmişi

Geliş Tarihi: 01.09.2022

Kabul Tarihi: 09.10.2023

Yayın Tarihi: 25.08.2024

### Anahtar Kelimeler

Çocuk İstismarı,  
Çocuk ihmali,  
Hemşirelik Öğrencileri.

## ÖZET

Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin çocuk istismarı ve ihmali konusundaki farkındalık düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı. Araştırmanın örneklemini 2020-2021 eğitim yılında bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümünde öğrenimine devam 1., 2., 3. ve 4. sınıflardan 132 öğrenci oluşturdu. Araştırma verileri; "Bilgi Formu" ve "Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerinin Tanılanmasına Yönelik Ölçek Formu" kullanılarak çevrimiçi toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, Mann Whitney U testi, Tek Yönlü Varyans Analizi ve Kruskal Wallis kullanıldı. Öğrencilerin çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerinin tanılanmasına yönelik genel ölçek bilgi puan ortalamaları  $3.63 \pm 0.39$  olarak bulundu. Hemşirelik öğrencilerinin öğrenim düzeyi arttıkça çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini tanılama düzeylerinin arttığı ve gruplar arasındaki farkın önemli olduğu, çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim ve bilgi alan öğrenci hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini tanılama düzeylerinin daha yüksek olduğu, öğrencilerin çocuk istismarı ve ihmali olgularını tanılama süreçlerinde zorluk yaşadıkları belirlendi. Eğitim düzeyi arttıkça, çocuk istismarı ve ihmaline yönelik hemşirelik öğrencilerinin farkındalıklarını belirgin düzeyde arttığı görülmektedir. Bu nedenle çocuk sağlığı ve gelişimini tehdit eden istismar ve ihmal konusunda duyarlılığın artırılmasına yönelik eğitim programları planlanmalı ve uygulanmalıdır.

## Awareness Levels of Nursing Students on Child Abuse and Neglect

### Article Info

### Article History

Received: 01.09.2022

Accepted: 09.10.2023

Published: 25.08.2024

### Keywords

Child Abuse,  
Child Neglect,  
Nursing Students.

### ABSTRACT

The research was conducted to assess the awareness levels of nursing students regarding child abuse and neglect. The study's sample was 132 nursing student. Data were collected with the "Information Form" and the "Scale Form for Diagnosing the Signs and Risks of Child Abuse and Neglect." For the data analysis was used number, percentage, mean, Mann-Whitney U test, One-Way ANOVA, and Kruskal-Wallis, for comprehensive data evaluation. The students' mean scores for general knowledge in diagnosing the symptoms and risks of child abuse and neglect were found to be  $3.63 \pm 0.39$ . As the education level of the nurses increases, there is a significant escalation in their proficiency in diagnosing the symptoms and risks of child abuse and neglect, indicating a notable difference between the various education groups. Nurses who receive training and information on child abuse and neglect demonstrate a heightened ability to diagnose the symptoms and risks associated with child abuse and neglect. However, despite their enhanced skills, nurses encounter challenges in the diagnosis processes of child abuse and neglect cases. The findings indicate a substantial improvement in nursing students' awareness of child abuse and neglect over time. Therefore, it is recommended to design and implement education programs aimed at augmenting awareness regarding issues of abuse and neglect that pose threats to child health and development. These programs should be thoughtfully planned and effectively executed to contribute to the overall preparedness of nursing students in addressing and preventing child abuse and neglect.

### To cite this article

Bat Tonkuş, M., Aslan, M.T. & Kalın, Z. (2024). Hemşirelik öğrencilerinin çocuk istismarı ve ihmaline ilişkin farkındalık düzeyleri. *Genel Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(2), 255-267. <https://doi.org/10.51123/jgehes.2024.127>

\*Sorumlu Yazar: Merve Bat Tonkuş, [batmerve@gmail.com](mailto:batmerve@gmail.com)



## **GİRİŞ**

Çocuk istismarı ve ihmali kavramı insanoğlunun varoluşundan günümüze kadar uzanan evrensel bir halk sağlığı sorunu olarak görülmektedir. Tarihsel ve kültürlerarası bağlamda değişkenlik göstermesinden dolayı çocuk istismarı ve ihmali kavramının tanımlanması kültürel faktörler nedeniyle oldukça zordur (Aktay, 2020; Çalışkan & Yılmaz, 2019). Ülkemiz tarafından kabul edilen “Çocuk Hakları Sözleşmesinin” (1989) ilk maddesinde belirtildiği üzere; “çocuğa uygulanacak olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç 18 yaş altındaki her bir insan çocuk olarak sayılmaktadır” cümlesi yer almaktadır (United Nations International [UNICEF], 1989).

Dünya Sağlık Örgütü’ne (DSÖ) göre çocuk istismarı; bir yetişkin tarafından bilerek ya da bilmeyerek yapılan, 18 yaş altında olan çocuğa yönelik olup çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen tüm davranışlar olarak tanımlanırken çocuk ihmali ise, başta ebeveynler olmak üzere, bakımından sorumlu bireylerin, çocuğun sağlığını, beslenmesi, eğitimi ve sevgi verilmesi gibi temel ihtiyaçlarını ihmal etmeleri sonucu, duygusal, ahlaksal, fiziksel veya sosyal gelişiminin engellenmesi olarak tanımlanmaktadır (DSÖ, 2006).

İstismar türleri; fiziksel, cinsel, ekonomik ve duygusal olarak sınıflandırılmaktadır (Paslı, 2020). DSÖ raporlarına göre tüm yetişkinlerde fiziksel istismara uğrama oranının yaklaşık %25, çocukluk döneminde cinsel istismara maruz kalma oranının ise kadınlarda %20 ve erkeklerde %8 olduğu görülmektedir (DSÖ, 2006). Ayrıca, DSÖ (2020) raporunda her sene, 18 yaş altındaki 40.150 çocuğun, istismar nedeniyle hayatını kaybettiğini belirtmiştir. Çocukluk çağına yaşanan istismar ve ihmal olayları, çocukların ilerleyen hayatlarında geri dönüşü olmayan psikolojik ve davranışsal sorunlara yol açabilmektedir (Aktay, 2020; Bakır & Kapucu, 2017). İstismar ve ihmale maruz kalan çocuklarda; gelişim geriliği, anksiyete, depresyon, içine kapanma, yaşlılarıyla bağlantı kuramama, yeme/uyku bozuklukları yanı sıra suç davranışlarında artış eğilimi görülmektedir (Çalışkan ve ark., 2019). Çocuk istismarı ve ihmali, çoğunlukla çocuğun yakın çevresindeki bireyler tarafından gerçekleştirildiğinden ve tekrarlanabilme olasılığının olmasından dolayı tespiti, erken tanısı ve tedavisi oldukça zordur (Kaptan ve ark., 2020). Hizmet alanında çocuklar ile temas halinde bulunan hemşirelerin olguyu tespit edebilmesi oldukça önemlidir (Alkan & Özyıldız, 2021; Geçkil, 2017; Martinez & Tocantins, 2013). Çocukların iyi bir değerlendirme yapılmadan evlerine geri gönderilmesi, istismar ve ihmalin tespit edilmemiş olması; vakaların tekrarlama olasılığını %35-50 oranında artırmakta olup, vakaların yinelenmesine bağlı ölümlerin gerçekleşme olasılığının ise %5-10 oranında arttığı bildirilmiştir. Dünya genelinde çocuk istismarı nedeni ile gerçekleşen ölümlerin %61’inin önlenemez olduğu belirtilmiştir (Polat Külcü ve Karataş, 2016). İstismar ve ihmal vakalarının zamanında tespiti ve bildirimi için hemşirelerin lisans döneminde ve mezuniyet sonrası hizmet alanlarında bilgi ve farkındalıklarının artırılmasına yönelik eğitimler almaları gerekmektedir (Schols, ve ark., 2013; Jack ve ark., 2021; Piltz, & Wachtel, 2009). Öğrenci hemşirelerin, çocuk istismarı ve ihmaline yönelik belirti, risk ve yasal sorumluluklar hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olmaları sağlanmalıdır (Ozbeş ve ark., 2018). Çocuk istismarı ve ihmal vakaları, toplumlar için önemli bir sosyal sorun teşkil etmektedir. Bu vakaların, çocukların sağlığı, güvenliği ve psikososyal gelişimi üzerinde kalıcı ve yıkıcı etkileri bulunmaktadır. Hemşirelik öğrencileri, sağlık hizmetlerinin önemli bir bileşeni olarak, çocukların sağlığına ve güvenliğine duyarlı olmalıdır. Bu nedenle, henüz mesleğe atılmamış olan, öğrenci hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmaline ilişkin farkındalık düzeylerinin belirlenmesi için yapılan bu araştırma hem hemşirelik eğitimi hem de çocuk istismarı ve ihmalinin önlenmesi açısından büyük bir öneme sahiptir.

### **Araştırma Soruları**

Hemşirelik öğrencilerinin çocuk istismarı ve ihmaline ilişkin farkındalık düzeyleri nedir?

Hemşirelik öğrencilerinin kişisel özellikleri ile çocuk istismarı ve ihmaline ilişkin farkındalık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?

### **YÖNTEM**

#### **Araştırma Modeli**

Araştırma, tanımlayıcı tipte olarak tasarlanmıştır.

#### **Araştırma Evreni ve Örneklemi**

Araştırmanın evrenini bir vakıf üniversitesinin 2020-2021 eğitim öğretim yılında 1., 2., 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören 213 hemşirelik bölümü öğrencileri, örneklemi ise çalışmaya katılmayı gönüllü kabul eden 132 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş olup, evrenin %61.97'sine ulaşılmıştır.

#### **Veri Toplama Araçları ve Süreçleri**

Veri toplama sürecinde araştırmacı tarafından oluşturulmuş “Bilgi Formu” ile “Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerinin Tanınmasına Yönelik Ölçeği” (ÇİİBRTÖ) kullanılmıştır.

#### **Bilgi Formu**

Araştırmacılar tarafından oluşturulmuş olan Bilgi Formu katılımcıların cinsiyet, medeni durum, yaş, öğrenim durum vb. özellikleri ve çocuk istismarı ile ilgili bilgileri içeren (öğrenimleri süresince çocuk ihmal ve istismarı konusuna ilişkin eğitim alma durumları, alınan eğitimin nereden aldıkları, staj dönemi boyunca çocuk istismarı ve ihmal olgusu ile karşılaşma durumları, bu olgular ile karşılaşıldığında bildirim yapma durumları, bildirim yapma şekilleri, hemşirelerin bu konuda rolü, kendilerini çocuk istismarı konusunda yeterli görme durumları ve konu ile ilgili bilgi edinme durumlarına vb.) 18 maddeden oluşmaktadır.

#### **Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerinin Tanınmasına Yönelik Ölçeği (ÇİİBRTÖ)**

Uysal (1998) tarafından geliştirilip geçerlilik ve güvenilirliği yapılan ölçek toplam 67 sorudan oluşmakta ve 6 alt gruba ayrılmaktadır. Likert tipinde tasarlanmış olan ölçekte maddeler “çok doğru”, “oldukça doğru”, “kararsızım”, “pek doğru değil”, “hiç doğru değil” ifadelerinden oluşan 5 dereceli cevap seçeneklerinden oluşmaktadır. Ölçeğin alt grupları “istismarın çocuk üzerindeki fiziksel belirtileri” (19 madde), “çocuk istismarına ilişkin çocuktaki davranışsal belirtileri” (15 madde), “ihmalin çocuk üzerindeki belirtileri” (7 madde), “istismar ve ihmale yatkın ebeveynlerin özellikleri” (13 madde), “istismar ve ihmale yatkın çocukların özellikleri” (5 madde), ve “çocuk istismarı ve ihmali ailesel özellikler” (8 madde) olarak belirlenmiştir (Uysal, 1998). Ölçek değerlendirilirken negatif doğrultuda düzenlenen “3, 5, 8, 10, 12, 14, 16, 27, 28, 30, 32, 34, 41, 42, 46, 49, 54, 56, 59, 61, 63” no.’lu sorularda ise “hiç doğru değil” yanıtı 5 puan alırken “çok doğru” yanıtı 1 puan almaktadır. Uysal tarafından ölçeğin Cronbach Alpha değeri 0.924 olarak belirtilmiş (Uysal, 1998), bu çalışma için ise 0.909 bulunmuştur.

### Veri Toplama Araçlarının Uygulanması

Araştırmanın yapılacağı kurum belirlendi. Kurumun bölüm başkanlığı ve rektörlükten kurum izni alındı. Etik kurul onayının ardından hemşirelik öğrencilerine araştırma hakkında bilgi verildi, yazılı onamları alındı. COVID-19 pandemisi nedeniyle yüz yüze görüşmenin sağlık açısından sorun teşkil edebileceği öngörüldüğünden, veriler Google Forms ile toplandı.

### Verilerin Analizi

Veriler SPSS 26.00 paket programında değerlendirilmiştir. Veriler değerlendirilirken; sayı, yüzde, ortalama, “Mann Whitney U” testi, “Tek Yönlü Varyans Analizi” ve “Kruskal Wallis” uygulanmıştır.

### BULGULAR

Çalışmaya katılan öğrencilerin %88.6’sı (n=117) kadın, %41.7’si (n=55) Anadolu lisesi mezunu, %37.9’u (n=50) 4. ve 2. sınıf öğrencisi ve %72.7’si (n=96) orta düzey akademik başarıya sahip %49.2’si (n=65) hoşgörülü aile tipine sahip, %93.2’si (n=123) geliri giderine eşitti. Öğrencilerin %78.8’i (n=104) çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim aldığını, %56.7’si (n=59) bu eğitimi öğrenimi esnasında okulda aldığını, %53’ü (n=70) çocuk istismar/ihmalini tanıma konusunda kısmen yeterli hissettiğini belirtti. Katılımcıların %52.3’ünün (n=69) hastanede 1-2 dönem staj yaptığı, sadece %38.6’sının (n=51) çocuklara hizmet veren bölümde staj yaptığı, %6.8’inin (n=9) staj yapma süresince çocuk istismar ile karşılaştığı, %66.6’sının (n=6) staj yapma süresince öykü-anamnez ve fizik muayenede çocuk istismar ile karşılaştığı, çocuk ihmali ve istismarı şüphesi ile karşılaşırsanız ilk yapacağınız müdahaleniz ne olurdu sorusuna %37.9’unun (n=50) polise ve ilgili birimlere haber vereceği belirlendi. Öğrencilerin %51’i (n=68) çocuk ihmal ve istismarında hemşirenin fark etme rolünün olduğunu, çocuk istismarı ve ihmali vakalarının tanınması aşamasında en fazla çocuk psikiyatristinin olması gerektiğini [%34.1- (n=45)] ifade ettiler. Çocuk istismarı ve ihmali şüphesi veya olgusu ile karşılaşıldığında bildirim zorunlu olmasına rağmen bildirim yapılmamasının nedenleri sorulduğundan öğrencilerin %37.1’i (n=49) sosyal servislerin konuyla ilgilenmemesi ve %32.6’sı (n=43) yasal süreçte karşılaşılabilecek zorluklar olarak belirttiler.

### Tablo 1

Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerinin Tanınmasına Yönelik Ölçek ve Alt Boyut Puan Ortalamaları (N=132)

	Ort.	SS	Min	Maks
Ölçek Toplam Puan Ortalaması	3.63	0.39	2.88	4.64
İstismarın Çocuk Üzerindeki Fiziksel Belirtileri	3.66	0.41	2.79	4.42
İhmalin Çocuk Üzerindeki Belirtileri	3.97	0.59	2.00	5.00
İhmal ve İstismarın Çocuktaki Davranışsal Belirtileri	3.70	0.44	2.53	4.73
İstismar ve İhmale Yatkın Ebeveyn Özellikleri	3.54	0.49	2.50	4.92
İstismar ve İhmale Yatkın Çocukların Özellikleri	3.20	0.47	2.00	4.33
Çocuk İstismarı ve İhmalinde Ailesel Özellikler	3.62	0.67	1.63	5.00

Ort: Ortalama, SS: Standart Sapma, Min: Minimum, Maks: Maksimum

ÇİİBRTÖ puan ortalaması  $3.63 \pm 0.39$  puan olarak bulundu. “İstismarın çocuk üzerindeki fiziksel belirtileri” alt boyut puan ortalaması  $3.66 \pm 0.41$ , “ihmalin çocuk üzerindeki belirtileri” alt boyut puan ortalaması  $3.97 \pm 0.59$ , “ihmal ve istismarın çocuktaki davranışsal belirtileri” alt boyut puan ortalaması  $3.70 \pm 0.44$ , “istismar ve ihmale yatkın ebeveyn özellikleri” alt boyut puan ortalaması  $3.54 \pm 0.49$ , “istismar ve ihmale yatkın çocukların özellikleri” alt boyut puan ortalaması  $3.20 \pm 0.47$ , “çocuk istismarı ve ihmali ailesel özellikler” alt boyut puan ortalaması  $3.62 \pm 0.67$  olarak belirlendi (Tablo 1).

**Tablo 2**

*Sınıfa Göre Öğrencilerin Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerinin Tanılanmasına Yönelik Ölçeğin Karşılaştırılması (N=132)*

	SINIF									
	1. Sınıf (n=10)		2. Sınıf (n=50)		3. Sınıf (n=22)		4. Sınıf (n=50)		KW	p*
	Ort.	SS	Ort.	SS	Ort.	SS	Ort.	SS		
Ölçek Toplam Puan	3.51	0.19	3.55	0.34	3.88	0.44	3.64	0.40	10.423	<b>0.015</b>
İstismarın Çocuk Üzerindeki Fiziksel Belirtileri	3.61	0.31	3.57	0.38	3.80	0.45	3.69	0.41	5.981	0.113
İhmalin Çocuk Üzerindeki Belirtileri	3.86	0.39	3.87	0.63	4.26	0.54	3.98	0.56	8.310	<b>0.040</b>
İhmal ve İstismarın Çocuktaki Davranışsal Belirtileri	3.69	0.30	3.62	0.41	3.90	0.51	3.70	0.44	6.178	0.103
İstismar ve İhmale Yatkın Ebeveyn Özellikleri	3.23	0.47	3.44	0.40	3.88	0.47	3.56	0.52	14.246	<b>0.003</b>
İstismar ve İhmale Yatkın Çocukların Özellikleri	3.00	0.18	3.17	0.48	3.44	0.43	3.17	0.48	9.584	<b>0.022</b>
Çocuk İstismarı ve İhmalinde Ailesel Özellikler	3.46	0.56	3.52	0.68	3.99	0.66	3.60	0.65	6.601	0.086

Ort: Ortalama, SS: Standart Sapma, KW: Kruskal Wallis, \* $p<0.05$

Sınıfa göre öğrencilerin ÇİİBRTÖ puanlarının karşılaştırılması sonucu anlamlı bir farkın olduğu; buna göre 3. Sınıf öğrencilerin ölçek toplam puanı ile “İhmalin çocuk üzerindeki belirtileri”, “istismar ve ihmale yatkın ebeveyn özellikleri”, “istismar ve ihmale yatkın çocukların özellikleri” alt boyut puan ortalamalarının anlamlı derecede yüksek olduğu görüldü ( $p<0.05$ ) (Tablo 2).

**Tablo 3**

*Çocuk İstismarı ve İhmali Konusunda Eğitim Alma Durumuna Göre Öğrencilerin Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerinin Tanılanmasına Yönelik Ölçeğin Karşılaştırılması (N=132)*

	ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ KONUSUNDA EĞİTİM ALMA					
	Evet (n=104)		Hayır (n=28)		Z	p*
	Ort.	SS	Ort.	SS		
Ölçek Toplam Puan	3.65	0.40	3.56	0.31	-0.690	0.490
İstismarın Çocuk Üzerindeki Fiziksel Belirtileri	3.65	0.42	3.66	0.34	-0.092	0.927
İhmalin Çocuk Üzerindeki Belirtileri	4.00	0.60	3.87	0.53	-1.012	0.312
İhmal ve İstismarın Çocuktaki Davranışsal Belirtileri	3.71	0.45	3.69	0.40	-0.206	0.837
İstismar ve İhmale Yatkın Ebeveyn Özellikleri	3.61	0.48	3.31	0.50	-2.652	<b>0.008</b>
İstismar ve İhmale Yatkın Çocukların Özellikleri	3.25	0.49	3.01	0.33	-2.315	<b>0.021</b>
Çocuk İstismarı ve İhmalinde Ailesel Özellikler	3.62	0.66	3.62	0.72	-0.508	0.612

Ort: Ortalama, SS: Standart Sapma, Z: Mann Whitney U, \* $p<0.05$

Çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim alan öğrencilerin “istismar ve ihmale yatkın ebeveyn özellikleri” ile “istismar ve ihmale yatkın çocukların özellikleri” alt boyut puan ortalamalarının anlamlı derecede yüksek olduğu belirlendi ( $p<0.05$ ), (Tablo 3).

**Tablo 4**

*Çocuk İstismarı ve İhmali Konusunda Bilgi Kaynaklarına Göre Öğrencilerin Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerinin Tanılanmasına Yönelik Ölçeğin Karşılaştırılması (N=104)*

	ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ KONUSUNDA BİLGİ KAYNAKLARI									
	Derslerden (n=59)		Konferans/ Seminerler (n=12)		İnternette (n=22)		Medyadan (n=11)		KW	p*
	Ort	SS	Ort.	SS	Ort	SS	Ort	SS		
Ölçek Toplam Puan	3.75	0.44	3.67	0.40	3.47	0.26	3.51	0.30	8.553	<b>0.036</b>
İstismarın Çocuk Üzerindeki Fiziksel Belirtileri	3.72	0.43	3.71	0.47	3.51	0.39	3.53	0.37	5.060	0.167
İhmalin Çocuk Üzerindeki Belirtileri	4.06	0.61	4.25	0.55	3.81	0.62	3.83	0.45	4.769	0.189
İhmal ve İstismarın Çocuktaki Davranışsal Belirtileri	3.79	0.47	3.71	0.55	3.62	0.36	3.42	0.27	8.142	<b>0.043</b>
İstismar ve İhmale Yatkın Ebeveyn Özellikleri	3.71	0.52	3.56	0.42	3.36	0.37	3.61	0.25	7.832	0.050
İstismar ve İhmale Yatkın Çocukların Özellikleri	3.34	0.48	3.11	0.55	3.20	0.36	3.02	0.57	5.112	0.164
Çocuk İstismarı ve İhmalinde Ailesel Özellikler	3.81	0.65	3.56	0.43	3.16	0.63	3.59	0.59	13.639	0.003

Ort: Ortalama, SS: Standart Sapma, KW: Kruskal Wallis, \* $p < 0.05$

Çocuk istismarı ve ihmali konusunda aldığı derslerden bilgi edinen katılımcıların ÇİİBRTÖ toplam puanı ile “ihmal ve istismarın çocuktaki davranışsal belirtileri” alt boyut puan ortalaması medyadan bilgi alanlara göre anlamlı derecede yüksek bulundu ( $p < 0.05$ ), (Tablo 4).

**Tablo 5**

*Çocuk İhmal ve İstismarında Hemşirenin Rolüne Göre Öğrencilerin Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerinin Tanılanmasına Yönelik Ölçeğin Karşılaştırılması (N=132)*

	ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARINDA HEMŞİRENİN ROLÜ													
	Fark Etme (n=68)		Bildirim Yapma (n=20)		Destek Olma (n=15)		Gözlem Yapma (n=13)		Koruyucu Olma (n=10)		Diğer (n=6)		KW	p*
	Ort.	SS	Ort.	SS	Ort.	SS	Ort.	SS	Ort.	SS	Ort	SS		
Ölçek puan ortalaması	3.74	0.42	3.64	0.33	3.52	0.26	3.41	0.32	3.52	0.37	3.41	0.26	12.693	<b>0.026</b>
İstismarın çocuk üzerindeki fiziksel belirtileri	3.73	0.40	3.66	0.42	3.62	0.30	3.48	0.37	3.66	0.46	3.33	0.48	9.018	0.108
İhmalin çocuk üzerindeki belirtileri	4.14	0.60	3.95	0.41	3.75	0.38	3.63	0.65	3.80	0.76	3.76	0.40	15.532	<b>0.008</b>
İhmal ve istismarın çocuktaki davranışsal belirtileri	3.82	0.47	3.71	0.32	3.53	0.25	3.46	0.36	3.59	0.55	3.47	0.37	14.311	<b>0.014</b>
İstismar ve ihmale yatkın ebeveyn özellikleri	3.65	0.51	3.63	0.51	3.33	0.36	3.35	0.38	3.31	0.52	3.42	0.37	9.140	0.104
İstismar ve ihmale yatkın çocukların özellikleri	3.26	0.50	3.23	0.47	3.20	0.42	3.18	0.39	2.92	0.39	2.94	0.23	5.794	0.327
Çocuk istismarı ve ihmaliinde ailesel özellikler	3.76	0.69	3.50	0.72	3.56	0.57	3.27	0.58	3.56	0.67	3.52	0.39	6.744	0.240

Ort: Ortalama, SS: Standart Sapma, KW: Kruskal Wallis, \* $p < 0.05$

Çocuk ihmal ve istismarında hemşirenin rolüne ile öğrencilerin ÇİİBRTÖ puanları arasında anlamlı fark bulundu. Buna göre çocuk ihmal ve istismarında hemşirenin rolü fark etmek diyenlerin ölçek puan ortalaması ile “İhmalin çocuk üzerindeki belirtileri”, “İhmal ve istismarın çocuktaki davranışsal belirtileri” alt boyut puan ortalamaları gözlem yapmak diyenlere göre anlamlı derecede yüksek bulundu ( $p < 0.05$ ), (Tablo 5).



## TARTIŞMA

Bu çalışmada öğrencilerin %78.8'i çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim aldığını, %56.7'si bu eğitimi öğrenimi esnasında okulda aldığını ve %53'ü çocuk istismar/ihmalini tanıma konusunda kısmen yeterli hissettiğini belirtmiştir. Poreddi ve ark. (2016) Hindistan'da yaptıkları bir araştırmada hemşirelik öğrencilerinin çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgilerinin yetersiz olduğunu belirlemiştir. Pisisimi ve ark. (2022) yaptıkları benzer bir çalışma sonucunda öğrencilerin %92,2'sinin istismar ve ihmale maruz kalmış çocukları koruma ve şüpheli çocuk istismarı ve ihmali vakalarını bildirme konusunda gelecekteki sorumluluklarının farkında olduklarını; yine de ileri düzeyde konu ile ilgili eğitim almaya istekli olduklarını ifade etmiştir. Uysal ve ark. (2022) çalışmalarında öğrencilerin %30,5'inin çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili eğitim aldığını belirtmiştir. Öğrencilerin büyük bir bölümünün çocuk istismarı ve ihmali konularında eğitim aldığını belirtmeleri, sağlık personelinin bu tür önemli konulara duyarlılık geliştirmesi açısından olumlu bir işarettir. Ancak, hemşirelik öğrencilerinin eğitimi aldıkları yer olarak okulu göstermeleri, eğitim programlarının bu konularda daha fazla vurgulanması gerektiğini düşündürülebilir.

Çalışmada katılımcıların %38.6'sının çocuklara hizmet veren bölümde klinik uygulamaya çıktığı, %66.6'sının klinik uygulama süresince öykü-anamnez ve/veya fizik muayenede çocuk istismarı ile karşılaştığı, çocuk istismarı ve ihmali şüphesi ile karşılaşırsanız ilk yapacağınız müdahaleniz ne olurdu sorusuna %37.9'unun polise ve ilgili birimlere haber vereceğini ifade ettiği belirlendi. Öğrencilerin %51.5'i çocuk ihmal ve istismarında hemşirenin fark etme rolünün olduğunu, %34.1'inin çocuk istismarı ve ihmali vakalarının tanılanması aşamasında en fazla çocuk psikiyatristinin olması gerektiğini ifade ettiler. Çocuk istismarı ve ihmali şüphesi veya olgusu ile karşılaşıldığında bildirim yapılması zorunlu olmasına rağmen bildirim yapılmamasının nedenleri sorulduğundan öğrencilerin %37.1'i sosyal servislerin konuyla ilgilenmemesi ve %32.6'sı yasal süreçte karşılaşılabilecek zorluklar olarak belirttiler. Benzer bir çalışmada katılımcıların klinik deneyimleri süresince %12.6'sının çocuk istismarı ve ihmali vakası ile karşılaştığını; karşılaştıkları katılımcıların sırasıyla öykü alma, kayıt tutma, ilgili kurumlara haber verme, yasal süreci başlatma ve fizik muayene konularında zorlanacaklarını belirttiği; katılımcıların "Çocuk istismarı ve ihmali şüphesi ile karşılaşır iseniz ilk ne yaparsınız" sorusuna çoğunluğu polise haber veririm (%47.2) yanıtını verdiği; "Çocuk ihmal ve istismarında hemşirenin rolü nedir" sorusu yöneltilen katılımcılar sırasıyla "fark etme", "bildirim yapma", "destek olma", "gözlem yapma" ifadelerini kullandığı saptanmıştır (Çalışkan & Yılmaz, 2019). Lazenbatt ve Freeman (2006) çalışmalarında, birinci basamakta görev alan sağlık çalışanlarının %74'ünün çocuk istismarı ve ihmali vakalarının bildirimini zorunlu olduğunu bilmelerine rağmen, %79'unun bu konuda eğitime ihtiyaç duyduklarını saptamıştır. Başdaş ve Bozdağ'ın (2018) yaptıkları çalışmada, hemşirelerin %69.0'ının öğrenimi sırasında çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili eğitim aldığı, %19.8'inin çalışma yaşamında çocuk istismar ve ihmali ile karşılaştığı, ancak ilgili birimlere vaka bildirim sayısının az olduğunu ve az olma nedeni olarak %26.1'inin bildirim konusundaki bilgilendirmelerin yetersiz olmasından dolayı olduğu belirlenmiştir. Yıldız Çeltek ve ark. (2019) çocuk gelişimi bölümünde okuyan öğrenciler ile yaptığı çalışmada, %93.1'i kanunlara göre çocuk ihmal ve istismarını bildirmek zorunda olduklarını, ihmal veya istismarı tespit ettiklerinde %47.3'ü sosyal hizmetlere bildirmesi gerektiğini düşündüğünü; öğrencilerin %94.1'i bu konuda daha fazla bilgilendirilme ihtiyacının olduğunu ifade etmiştir. Starling ve ark. (2009) Amerika'da yaptığı benzer bir çalışmada, katılımcıların şüpheli çocuk istismarı ve ihmali vakalarının yönetimi konusunda yeterli olmadıkları ve eğitim ihtiyaçları olduğunu bildirmiştir. Lee ve Kim (2018) hemşireler ile yaptığı çalışmada, çocuk istismarının bildirilmesindeki zorluklarla ilgili olarak, hemşirelerin %45.1'i raporlama yapmakta zorlandıklarını bildirmiştir. Gümüş ve ark. (2021), çalışmalarında üniversite öğrencilerinin çocuk istismarı vakası ile karşılaştıklarında %70.3'ünün Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı kuruma başvuracaklarını bildikleri; çocuk istismarını rapor etmeme nedenleri olarak ise %71.6'sının yanlış tanı koyma ihtimali olduğunu ifade ettiklerini

belirtmiştir. Araştırma sonuçlarından da anlaşılacağı üzere öğrenciler çocuk istismar ve ihmal vakalarını bildirme zorunluluğuna sahip olduklarını biliyor olsa da hangi kuruma, nasıl, ne şekilde bildirmeleri gerektiğine ilişkin yeterli bilgi düzeyine sahip olmadıkları görülmektedir.

Sınıfa göre öğrencilerin, ÇİİBRTÖ puanlarının karşılaştırılması sonucu anlamlı bir farkın bulunduğu; 3. sınıf öğrencilerin ölçek toplam puanı ile “İhmalin çocuk üzerindeki belirtileri”, “İstismar ve ihmale yatkın ebeveyn özellikleri”, “İstismar ve ihmale yatkın çocukların özellikleri” alt boyut puan ortalamalarının anlamlı derecede yüksek olduğu görüldü. Kartal ve Bayraktar (2021) yaptığı çalışmada, öğrencilerin diğer sınıflarla karşılaştırıldığında, dördüncü sınıf öğrencilerinin ortalama puanları anlamlı olarak daha yüksek olduğu görülmektedir. Temel tıp bilimleri ile ilgili derslerin lisansta yaygın olarak birinci ve ikinci sınıfta okutulması, çocuk istismar ve ihmali konularının son sınıflarda ders planlarında olmasından dolayı beklenen bir sonuçtur.

Çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim alan öğrencilerin “İstismar ve ihmale yatkın ebeveyn özellikleri” ile “İstismar ve ihmale yatkın çocukların özellikleri” alt boyut puan ortalamaları anlamlı derecede yüksek bulundu. Kaya ve Köse (2020) üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim/bilgi almış olanların “istismar ve ihmalin çocuktaki fiziksel belirtileri”, “ihmal belirtileri”, “istismar ve ihmalin çocuktaki davranışsal belirtileri”, “istismar ve ihmale yatkın ebeveyn özellikleri”, “çocuk istismarı ihmali ailesel özellikler” alt ölçekleri puan ortalamaları ve toplam puan ortalamaları eğitim ve/veya bilgi almamış olanların puan ortalamasından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunduğunu göstermiştir. Kılıçaslan ve ark.(2020) yaptığı çalışmada, katılımcıların mezuniyetten önce çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili eğitim almış katılımcıların toplam puanı eğitim almamış olan katılımcılara göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu; mezuniyet öncesi çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim alanların ölçeğin “istismarın çocuk üzerindeki fiziksel belirtileri”, “davranışsal belirtileri”, “çocuk istismarı ve ihmali ailesel özellikler” alt boyutlarından aldıkları toplam puanlar anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur. Yapılan bir çalışmada, “İstismarın çocuk üzerindeki fiziksel belirtileri” ve “Çocuk istismarı ve ihmali ailesel özellikler” alt boyutları arasında katılımcıların eğitim durumu karşılaştırıldığında, yükseköğretim mezunlarında, yüksek lisans ve lisans mezunlarına göre daha yüksek farklılık belirlenmiştir (Tosun, 2021). Çalışmamız literatürle paralellik göstermiş olup, çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim almış olan katılımcıların bu konuyla ilgili bilgi düzeylerinin yükseldiği ve tanılamada kolaylık yaşadıkları için beklenen bir sonuçtur.

## **SONUÇ**

Hemşirelik öğrencilerinin öğrenim seviyesi yükseldikçe çocuk istismarı ve ihmalinin risk ve belirtilerini tanılama düzeylerinin yükseldiği ve gruplar arasındaki farkın önemli olduğu saptandı. Çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim ve bilgi almış olan öğrencilerin çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini tanılama düzeylerinin daha yüksek olduğu, ancak çocuk istismarı ve ihmali olgularını tanılama süreçlerinde zorluk yaşadıkları belirlendi. Sonuçlar göz önüne alındığında; öğrencilerin eğitim görmüş oldukları süre içinde çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili ders içerikleri artırılması ve konuya ilişkin daha detaylı bir biçimde ders verilmesi, öğrencilerin çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili sempozyum ve seminerler gibi bilimsel etkinliklere katılımlarını sağlamak için desteklenmesi önerilir.

## **SINIRLILIKLAR**

Araştırma sonuçları yalnızca araştırmanın yapıldığı üniversitede öğrenim gören öğrenciler ile sınırlıdır, Türkiye genelindeki öğrencilere genellenemez.



**Etik Onay**

Araştırmaya başlamadan önce araştırmanın yapıldığı bölüm başkanlığından ve İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Fen, Sosyal ve Girişimsel Olmayan Sağlık Bilimleri Araştırmaları etik kurulundan 12.01.2021 tarihinde alınmış 2021/01/566 sayılı etik kurul onayı bulunmaktadır. Araştırmada gizlilik ilkesine bağlı kalınmıştır. Gönüllülük ilkesine uyularak, araştırmaya gönüllü katılmayı kabul eden kişiler dahil edilmiştir.

**Çıkar Çatışması**

Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

**Finansal Destek**

Finansal destek yoktur.

**Yazar Katkıları**

Tasarım: MBT, MTA. Veri Toplama veya veri girişi yapma: MBT, MTA. Analiz ve yorum: MBT, MTA, ZK. Literatür tarama: MBT, MTA, ZK. Yazma: MBT, MTA, ZK.

**REFERANSLAR**

- Aktay, M. (2020). İstismar ve ihmalin çocuk üzerindeki etkileri ve tedavisi. *Gelişim ve Psikoloji Dergisi*, 1(2), 169-184. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1218773>
- Alkan, A., & Özyıldız, K. H. (2021). Sağlık hizmeti sunumunda çocuk hastalarla iletişim. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 24(2), 415-434. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1535120>
- Bakır, E., & Kapucu, S. (2017). Çocuk ihmali ve istismarının Türkiye’de yapılan araştırmalara yansımaları: Bir literatür incelemesi. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 4(2), 13-24. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/337185>
- Başdaş, Ö., & Bozdağ, F. (2018). Hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini tanılama durumlarının belirlenmesi. *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 11(3), 267-275. <https://doi.org/10.26559/mersinsbd.394749>
- Çalışkan, D., & Yılmaz, B. (2019). Bir hastanede çalışan hemşirelerin çocuk ihmal ve istismarına yönelik bilgi ve yaklaşımlarının incelenmesi. *Sağlık Akademisi Kastamonu*, 4(2), 75-89. <https://doi.org/10.25279/sak.404187>
- Çalışkan, Z., Evgin, D., Musalli, E., Akşit, B., Durgun, Ö. N., & Türe, N. (2019). Annelerin çocuklarına yönelik istismar-ihmal davranışları ve etkileyen faktörler. *Güncel Pediatri*, 17(3), 387-399. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/855583>
- DSÖ. (2020). Child maltreatment. <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/child-maltreatment> [cited 2021 Jan 10].
- Dünya Sağlık Örgütü [DSÖ]. (2006). Preventing child maltreatment: a guide to taking action and generating evidence. <https://doi.org/10.1097/00008480-199008000-00015>. [cited 2021 Jan 12].
- Geçkil, E. (2017). Çocuklarda fiziksel istismar ve hemşirelik yaklaşımı. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(1), 129-139. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/372110>
- Gümüş, H., Kızılay, F., Öztürk, G., & Kızılcı, E. (2021). Erciyes üniversitesi diş hekimliği fakültesi öğrencilerinin çocuk istismarı ile ilgili bilgi ve tutumları. *Selcuk Dental Journal*, 8, 82-87. <https://doi.org/10.15311/selcukdentj.698044>
- Jack, S. M., Gonzalez, A., Marcellus, L., Tonmyr, L., Varcoe, C., Borek, N., .... Waddell, C. (2021). Public health nurses’ professional practices to prevent, recognize, and respond to suspected child maltreatment in home visiting: an interpretive descriptive study. *Global Qualitative Nursing Research*, 8, 1-15. <https://doi.org/10.1177/2333393621993450>

- Kaptan, D., Kahrıman, İ., & Kader, Ş. (2020). Pediatri kliniklerinde çalışan hekim ve hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi ve farkındalık düzeyleri. *Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi Dergisi*, 28(2), 227–232. <https://doi.org/10.5336/mdethic.2019-71509>
- Kartal, M., & Bayraktar, M. (2021). The effects of undergraduate nursing education in diagnosing the symptoms of child abuse and neglect. *Sakarya Tıp Dergisi*, 11(1), 162–169. <https://doi.org/10.31832/smj.800669>
- Kaya, M. H., & Köse, S. (2020). Üniversite öğrencilerinin çocuk istismar ve ihmaline yönelik farkındalıkları. *İstanbul Journal of Social Sciences*, 27, 1–14. [http://www.istjss.org/resim/2020\\_winter\\_27\\_1.pdf](http://www.istjss.org/resim/2020_winter_27_1.pdf)
- Kılıçaslan, F., Güngören, S., Gökçeoğlu, S., & Ayaydın, H. (2020). Şanlıurfa ilinde görev yapan pediatri ve çocuk cerrahi uzmanlarının çocuk istismarı ve ihmali konusunda bilgi düzeyleri ve tutumlarının değerlendirilmesi. *Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 17(3), 330–334. <https://doi.org/10.35440/hutfd.747815>
- Lazenbatt, A., & Freeman, R. (2006). Recognizing and reporting child physical abuse: A survey of primary healthcare professionals. *Journal of Advanced Nursing*, 56(3), 227–36. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2006.04030.x>
- Lee, I. S., & Kim, K. J. (2018). Factors that influence mandatory child abuse reporting attitudes of pediatric nurses in Korea. *Journal of Forensic Nursing*, 14(1), 31–41. <https://doi.org/10.1097/JFN.0000000000000186>
- Martinez, E. A., & Tocantins, F. R. (2013). The specificities of communication in child nursing care. *Revista Gaúcha De Enfermagem*, 34(1), 37–44. <https://doi.org/10.1590/s1983-14472013000100005>
- Özbey, H., Özcelep, G. A., Gül, U., & Kahrıman, I. (2018). Knowledge and awareness of nursing students about child abuse and neglect. *Journal of Nursing Research and Practice*, 2(3), 21–25. <https://124.im/0frpGMn>
- Paslı, F. (2020). Çocuğa yönelik fiziksel istismar. *Sosyal Politika ve Sosyal Hizmet Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 60-72. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2191107>
- Piltz, A., & Wachtel, T. (2009). Barriers that inhibit nurses reporting suspected cases of child abuse and neglect. *Australian Journal of Advanced Nursing*, 26(3), 93–100. <https://doi.org/10.37464/2009.263.1768>
- Pisimisi, D. C., Syrinoglou, P. A., Sinopidis, X., Karatza, A., Lagadinou, M., Soldatou, A., Varvarigou, A., Fouzas, S., Dimitriou, G., & Gkentzi, D. (2022). Knowledge and attitudes of medical and nursing students in greece regarding child abuse and neglect. *Children (Basel, Switzerland)*, 9(12), 1978. <https://doi.org/10.3390/children9121978>
- Polat Külcü, D., & Karataş, H. (2016). Çocuk kliniklerinde çalışan hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmali konusunda bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 32(1), 48–58. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/825093>
- Poreddi, V., Pashapu, D. R., Kathyayani, B. V., Gandhi, S., El-Arousy, W., & Math, S. B. (2016). Nursing students' knowledge of child abuse and neglect in India. *British Journal of Nursing (Mark Allen Publishing)*, 25(5), 264–268. <https://doi.org/10.12968/bjon.2016.25.5.264>
- Schols, M. W. A., Ruiter, C. D., & Öry, F. G. (2013). How do public child healthcare professionals and primary school teachers identify and handle child abuse cases? a qualitative study. *BMC Public Health*, 13, 807. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-13-807>
- Starling, S. P., Heisler, K. W., Paulson, J. F., & Youmans, E. (2009). Child abuse training and knowledge: a national survey of emergency medicine, family medicine, and pediatric residents and program director. *Pediatrics*, 123(4), 596-602. <https://doi.org/10.1542/peds.2008-2938>

- Tosun, Z. N. (2021). İlköğretim düzeyindeki eğitimcilerin çocuk istismarı ve ihmaline yönelik bilgi ve farkındalık düzeylerinin ölçülmesi ile tutumlarının karşılaştırılması: Akçaabat ilçesi örneği. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.
- United Nations International Children's Emergency Fund [UNICEF]. (1989). Convention on the rights of the child. <https://www.unicef.org/turkiye/en/convention-rights-child>.
- Uysal, A. (1998). Çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini tanılamada hemşire ve ebelerin bilgi düzeylerinin saptanması. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.
- Uysal, G., Bozkurt, G., & Sönmez Düzkeya, D. (2022). Awareness of child abuse and neglect among students. *J Psy Nurs*, 13(1): 43-48. <https://doi.org/10.14744/phd.2021.48751>
- Yıldız Çeltek, N., Oktay, G., Ünlü, U., & Demir, O. (2020). Çocuk gelişimi meslek yüksekokulu öğrencilerinin çocuk ihmal ve istismarı ile ilgili bilgi düzeyleri ve görüşleri. *Cumhuriyet Tıp Dergisi*, 41(4), 734–738. <https://doi.org/10.7197/cmj.vi.599717>

## **EXTENDED ABSTRACT**

**Introduction:** World Health Organisation (WHO) defines child abuse as any behavior intentionally or unintentionally practiced by an adult that adversely affects the child's health, physical and psychosocial development. Child neglect is the hindrance of the child's emotional, physical or social development due to the neglect of the child's basic needs, especially in term of health, nutrition, education, and affection by parents.

**Method:** The study assessed nursing students' awareness of child abuse and neglect using data from 132 participants collected via Google survey. Analysis included descriptive statistics and various tests like Mann-Whitney U, One-Way ANOVA, and Kruskal-Wallis.

**Findings:** 88.6% of the participants are female, with 37.9% belonging to the 4th and 2nd grade students. Moreover, 78.8% of students reported having received training on child abuse and neglect. Among them, 56.7% acquired this training within the school setting during their education. Notably, 53% of the participants expressed partial competence in identifying instances of child abuse and neglect. Furthermore, 51% of the participants acknowledged the role of nurses in recognizing child neglect and abuse. Additionally, 34.1% believed that a child psychiatrist should be involved in the diagnosis of child abuse and neglect cases. The students' mean scores for general knowledge on diagnosing the symptoms and risks of child abuse and neglect were determined to be  $3.63 \pm 0.39$ . It was observed that students who received training on child abuse and neglect exhibited significantly higher mean scores in the sub-dimensions of "parental characteristics prone to abuse and neglect" and "characteristics of children prone to abuse and neglect". Additionally, the total score of the Scale Form for Diagnosing the Signs and Risks of Child Abuse and Neglect, as well as the sub-dimension average related to "behavioral symptoms of abuse and neglect in children", was found to be significantly higher among participants who gained knowledge through courses dedicated to child abuse and neglect, as apposed to those who obtained information from the media. As the education level of nurses increases, there is a noteworthy increase in their ability to diagnose the symptoms and risks of child abuse and neglect. The difference between various education groups is significant. Nurses who receive training and information on child abuse and neglect exhibit a higher proficiency in diagnosing the symptoms and risks associated with child abuse and neglect. However, it was noted that despite their enhanced diagnostic skill, nurses still encounter difficulties in the process of diagnosing and reporting cases of child abuse and neglect.

**Discussions:** In the present study, 78.8% of students reported having received training on child abuse and neglect, with 56.7% indicating that this training took place within the school setting during their education. Furthermore, 53% expressed that the training was only partially sufficient for them to identify cases of child abuse and neglect. A comparable study by Şan et al. (2019) revealed that 53% of their participants were also partially competent in recognizing abuse/neglect, with 41.8% having received education on the subject during their academic pursuits. In the study, it was identified that 66.6% of the participants encountered instances of child abuse during clinical practice, particularly in the context of history-anamnesis and/or physical examination. When asked about their initial response to suspected cases of child abuse and neglect, 37.9% of the participants mentioned that their first intervention would be to inform the police and relevant authorities. Furthermore, 51.5% of the students acknowledged the role of nurses in recognizing child neglect and abuse, while 34.1% emphasized the importance of a child psychiatrist in the diagnosis of child abuse and neglect cases. In a study conducted by Başdaş and Bozdağ (2018), it was reported that 69.0% of nurses received training on child abuse and neglect during their education. Despite this, 19.8% encountered cases of child abuse and neglect during their professional career. However, the study noted a low number of case reports to relevant units, and the primary reason for this, identified in 26.1% of cases, was insufficient information on reporting. Upon comparing the Scale of Diagnosing Symptoms and Risks of CAN scores of students based on their academic class, a significant difference was noted. Specifically, it was observed that the mean scores of 3rd-grade students were significantly higher in the overall scale, as well as in the sub-dimensions of "Symptoms of neglect on the child," "Parent characteristics prone to abuse and neglect," and "Characteristics of children prone to abuse and neglect. A similar study revealed statistically significant differences in the total score and subscale score averages of the scale among 4th-grade students compared to 1st-grade students. This indicates that, in both studies, there is a discernible progression in knowledge and awareness levels regarding child abuse and neglect as students advance through their academic years. The study revealed that the mean scores of the sub-dimensions "Parental characteristics prone to abuse and neglect" and "Characteristics of children prone to abuse and neglect" were significantly higher among students who had

received training on child abuse and neglect. In Kaya and Köse's study (2020), individuals who had received education or information about child abuse and neglect demonstrated statistically significantly higher average scores in various subscales, including "Physical symptoms of abuse and neglect in children," "Signs of neglect," "Behavioral symptoms of abuse and neglect in children," "Parental characteristics prone to abuse and neglect," and "Familial characteristics in child abuse neglect," as well as the total score, compared to those who did not receive such education or knowledge. These results highlight the positive impact of education on enhancing awareness and understanding of child abuse and neglect.

**Conclusions:** The study demonstrates a significant positive correlation between education and the heightened awareness of child abuse and neglect among students. Therefore, it is imperative to design and execute education programs aimed at enhancing awareness regarding issues related to child abuse and neglect, which pose threats to the health and development of children. These programs should be thoughtfully planned and effectively implemented to contribute to the overall knowledge and preparedness of individuals to address and prevent child abuse and neglect.